

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 12 december 2011 (13.12)
(OR. en)**

**18296/1/11
REV 1**

**MIGR 210
SOC 1096**

NOTA-HERZIENING

van: het voorzitterschap

aan: de Raad

nr. vorig doc.: 18123/11 MIGR 205 SOC 1077

Betreft: Ontwerp-conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten over de Europese agenda voor de integratie van onderdanen van derde landen

1. In bijlage I treffen de delegaties de tekst aan van de bovengenoemde ontwerp-conclusies, en in bijlage II een ontwerp-verklaring voor de Raadsnotulen.
2. Nu het Comité van permanente vertegenwoordigers er overeenstemming over heeft bereikt, wordt de Raad verzocht zijn goedkeuring te hechten aan de tekst in bijlage I.

ONTWERP-

Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten over de Europese agenda voor de integratie van onderdanen van derde landen

DE RAAD EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN DER LIDSTATEN VAN DE EUROPESE UNIE,

Herinnerend aan de specifieke rechtsgrondslag voor integratie in het Verdrag over de werking van de Europese Unie (artikel 79, lid 4, VWEU) en de daarin geboden mogelijkheid tot maatregelen op Europees niveau om het optreden van de lidstaten ter bevordering van de integratie van onderdanen van derde landen die legaal op hun grondgebied verblijven, aan te moedigen en te ondersteunen, met uitsluiting van enige harmonisering van de wettelijke of bestuursrechtelijke regelingen van de lidstaten;

Herinnerend aan het bij Besluit 2007/435/EG van 25 juni 2007 als onderdeel van het algemene programma "Solidariteit en beheer van de migratiestromen" opgerichte Europees Fonds voor de integratie van onderdanen van derde landen voor de periode 2007-2013, dat een hoogst belangrijk instrument is voor de ondersteuning van de ontwikkeling en uitvoering van nationale strategieën voor de integratie van onderdanen van derde landen;

Herinnerend aan het op 10 en 11 december 2009 door de Europese Raad aangenomen programma van Stockholm, dat de geslaagde integratie van legaal verblijvende onderdanen van derde landen blijvend cruciaal noemt voor het optimaliseren van de voordelen van immigratie, strategische richtsnoeren daartoe vaststelt, en het streven naar het verlenen van gelijke rechten, verantwoordelijkheden en kansen voor allen centraal stelt in de Europese samenwerking op integratiegebied;

Herinnerend aan de blijvende relevantie van de door de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten op 19 november 2004 aangenomen gemeenschappelijke basisbeginselen voor het beleid inzake de integratie van immigranten in de Europese Unie, waarin de lidstaten gedeelde doelstellingen inzake integratie zijn overeengekomen;

Nota nemend van de afronding van de door de Commissie op 1 september 2005 gepresenteerde gemeenschappelijke agenda voor integratie met het oog op de uitvoering van de gemeenschappelijke basisbeginselen en de door de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten op 1 december 2005 aangenomen daarop betrekking hebbende conclusies;

Gelet op de mededeling van de Commissie van 3 maart 2010 "EUROPA 2020 - Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei", waarin wordt gewezen op de noodzaak van een nieuwe agenda voor de integratie van immigranten die hen in staat moet stellen hun mogelijkheden volledig te benutten;

Gelet op de mededeling van de Commissie van 20 juli 2011 met als titel "Europese agenda voor de integratie van onderdanen van derde landen", waarin de huidige integratieproblemen in de Europese Unie worden onderstreept en voor diverse gebieden voorstellen voor verdere actie worden aangereikt;

Erkennende dat migratie voor een aantal lidstaten, afhankelijk van hun specifieke behoeften, een optie kan zijn voor de aanpak van de huidige demografische problemen van de Europese Unie (bv. vergrijzing, beroepsbevolkingskrimp en arbeidskrachtentekort). Een geslaagd integratiebeleid kan bijdragen om het potentieel van migratie ten volle te benutten;

Er nota van nemende dat bepaalde migrantengroepen als sociale groep mogelijk kwetsbaar zijn want in sterke mate vatbaar voor de gevolgen van de economische en financiële crisis, en dat deze groepen daardoor problemen inzake integratie en sociale cohesie kunnen ondervinden;

Bevestigend dat deze conclusies de onderhandelingen over het meerjarig financieel kader onverlet laten;

Zich ervan bewust dat integratie een langetermijnproces is dat ook gebaat zou kunnen zijn met een ruimere informatie-uitwisseling over maatregelen ten behoeve van de sociale insluiting;

ZIJN VAN OORDEEL dat, waar nodig, de uitvoering van de door de Commissie voorgestelde acties moet uitgaan van de volgende sleutelprincipes:

1. De ontwikkeling en uitvoering van het integratiebeleid behoren tot de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van de lidstaten. De aanwezigheid in het Verdrag van een specifieke rechtsgrondslag voor integratie vormt een solide basis voor maatregelen op EU-niveau die het optreden van de lidstaten ter bevordering van de integratie van onderdanen van derde landen die legaal op hun grondgebied verblijven, verder moeten aanmoedigen en ondersteunen.
2. Bij de omschrijving en de uitvoering van het integratiebeleid moeten, voor zover mogelijk en met inachtneming van een passende coördinatie tussen de diverse betrokken actoren, de lokale en regionale overheden en de belanghebbenden worden betrokken. Waar nodig moeten lokale initiatieven en lokale ngo's de steun genieten van de Europese Unie en de nationale regeringen, onder andere financiële steun. De ter zake doende beste praktijken kunnen worden vastgesteld en uitgewisseld.
3. Het beheer van de integratie is een gedeelde verantwoordelijkheid waarin zowel de ontvangende samenleving als de migranten moeten participeren. Beide partijen moeten zich bewust zijn van hun rechten en plichten, waartussen een evenwicht moet bestaan om gunstige omstandigheden voor integratie te scheppen. De migranten moeten blijk geven van bereidheid en verantwoordelijkheid voor hun eigen integratieproces, en inspanningen in die zin leveren, onder meer door de taal te leren en de wetten en waarden van de ontvangende samenleving te respecteren. De ontvangende samenleving van haar kant heeft de verantwoordelijkheid om immigranten kansen te bieden door hen toegang te geven tot de meest elementaire aspecten van het sociale, economische en culturele leven.
4. Het integratiebeleid moet uitgaan van de behoeften van de lidstaten en van de migrant zelf en niet zozeer van de specifieke redenen voor migratie, en moet de situatie van zowel mannen als vrouwen in aanmerking nemen. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar de specifieke behoeften van nieuwkomers uit derde landen en kwetsbare migrantengroepen, waarbij het niet noodzakelijk in alle lidstaten om dezelfde groepen gaat en overwegingen zoals sociaal-economische status, leeftijd, geslacht of handicap kunnen meespelen.

5. Het integratiebeleid moet worden geschraagd door maatregelen die discriminatie en sociale uitsluiting bestrijden, interculturele dialoog bevorderen en tevens de totstandkoming van parallelle gemeenschappen tegengaan, en die in de ontvangende samenleving diversiteit aanmoedigen opdat wederzijds respect en een gevoel van verbondenheid ontstaan. Actieve participatie van migranten in de ontvangende samenleving, zoals genoemd in de gemeenschappelijke basisbeginselen, is belangrijk voor het welslagen van hun integratie.
6. Financiële steun van de EU moet de vorm hebben van financiële instrumenten op maat.

ERKENNEN dat de Europese Commissie een rol moet blijven spelen in het samenbrengen van de betrokken actoren door de uitwisseling van kennis en van beste praktijken tot stand te brengen en te faciliteren.

STELLEN de volgende maatregelen VOOR en verzoeken de Commissie om met de steun van de lidstaten passende initiatieven voor de uitvoering ervan te nemen:

1. Een niet-bindend coördinatiemechanisme ontwikkelen ter verbetering van de structuren en de instrumenten voor de Europese kennisuitwisseling als aangegeven in het programma van Stockholm door de bestaande structuren, zoals het netwerk van nationale aanspreekpunten voor integratie, te versterken en mogelijke nieuwe maatregelen ter versterking van coördinatie en wederzijds leren te onderzoeken.
2. In dat verband, mede ter bevordering van het Europese leerproces, de verdere ontwikkeling overwegen van een monitoringsysteem op basis van onder meer inzameling en analyse van relevante gegevens, dat de integratiegraad (het beleidsresultaat) nagaat aan de hand van overeengekomen gemeenschappelijke indicatoren, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel. Tijdens dat proces moet iedere onnodige last voor de lidstaten worden vermeden. Europese vergelijkende analyse moet rekening houden met de specificiteit van elke lidstaat en met de bijzondere situatie van diverse migrantengroepen, onder meer vanuit de gender-invalshoek. Overlappending van inspanningen in de gegevensverzameling moet worden vermeden.

3. Verder werken aan de ontwikkeling van een flexibel instrumentarium, in het bijzonder de "Europese modules", om het nationale en het lokale beleid te ondersteunen en de verspreiding en daadwerkelijke uitvoering van de modules te bevorderen door onder andere niet-bindende richtsnoeren daarover.
4. Verdere inspanningen leveren om de samenwerking inzake integratie te organiseren als een op actieve betrokkenheid en bijdragen stoelend continu leerproces van de lidstaten. In dit verband onderzoeken hoe de samenwerking met de nationale aanspreekpunten voor integratie kan worden verbeterd met betrekking tot specifieke aangelegenheden. De nationale aanspreekpunten voor integratie dienen zich te richten op de uitwisseling van beste praktijken en op de horizontale aspecten van de integratie. Daarnaast niet afstappen van de goede praktijk van relevante evenementen, die moeten worden georganiseerd rond specifieke thema's in verband met de integratie van onderdanen van derde landen in de Europese Unie.
5. Samen met de lidstaten verder nagaan op welke wijze samenwerking met de landen van herkomst mogelijk is door het integratieproces in de lidstaten te steunen en daarbij bijzondere aandacht te schenken aan de rol, de verantwoordelijkheden, de rechten en de plichten van alle belanghebbenden. Voorts zich te beraden op de vraag hoe een succesvol integratiebeleid positieve resultaten kan afwerpen voor de ontwikkeling van de landen van herkomst.
6. In het volgende financiële kader behoorlijke financiering van integratiemaatregelen op Europees niveau opnemen, na afweging van de volgende opties:
 - de aanwending van de middelen vereenvoudigen;
 - voor zowel de aanvragers als de administratieve autoriteiten de administratieve last verlichten;
 - grotere flexibiliteit inzake de doelgroep invoeren;
 - een op de behoeften gebaseerde aanpak uitwerken, en daarbij rekening houden met de specifieke toestand per lidstaat;

- het lokale en het regionale niveau meer betrekken;
 - een grotere coördinatie in de programmering (complementariteit) van de EU-middelen tot stand brengen;
 - de uitvoering van de Europese modules voor integratie steunen en de resultaten meten aan de hand van de gemeenschappelijke integratie-indicatoren.
-

Ontwerp-verklaring voor de Raadsnotulen van de Oostenrijkse, de Duitse en de Nederlandse delegatie

Naar het oordeel van de Oostenrijkse, de Duitse en de Nederlandse delegatie dient de Europese uitwisseling van informatie over integratie niet alleen te worden geconcentreerd op onze ervaringen met onderdanen van derde landen, maar dient deze zich ook uit te strekken tot onze ervaring met betrekking tot de sociale insluiting van allen die een migrantenachtergrond hebben.

De Oostenrijkse, de Duitse en de Nederlandse delegatie zijn de mening toegedaan dat, in het algemeen gesproken, een goede integratie niet samenhangt met herkomst of nationaliteit, maar met de individuele integratiebehoefte. Vaak worden immigranten uit de lidstaten en eigen onderdanen met een immigrantenachtergrond geconfronteerd met dezelfde integratie-uitdagingen als immigranten uit derde landen. Praktische ervaring in Oostenrijk, Duitsland en Nederland heeft bijvoorbeeld uitgewezen dat een groeiend aantal EU-burgers baat heeft bij talencursussen. Het beperken van de Europese uitwisseling tot onderdanen van derde landen lijkt derhalve niet in overeenstemming met de feitelijke situatie.
